

Julkisten työvoimapalvelujen järjestäminen 1.1.2025 lukien

Kunnanhallitus 09.10.2023 § 230

Työvoimapalveluiden siirtäminen kuntien vastuulle

Vuonna 2019 laaditun pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman (s. 131) mukaan ”kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä vahvistetaan. Työllisyyspalveluiden järjestäminen ja toteuttaminen voidaan sopimuksella antaa yhden tai useamman kunnan tehtäväksi kuntien kanssa tehtyjen sopimusten pohjalta. Toimeenpanon tueksi säädetään tarvittaessa erillislainsäädäntö.”

Pääministeri Marinin hallitus päätti huhtikuussa 2021 niin sanotussa puoliväli- ja kehysriihessä jatkaa valmistelua te-palveluiden siirtämiseksi kunnille. Lokakuussa 2022 hallitus antoi eduskunnalle esityksen julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskeväksi lainsäädännöksi (HE 207/2022 vp.). Eduskunta hyväksyi lakiehdotukset maaliskuussa 2023.

Maaliskuussa 2023 vahvistetussa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) säädetään lain 1 §:n mukaan kuntien järjestämisvastuulle kuuluvista julkisista työvoimapalveluista ja niihin liittyvistä tehtävistä. Julkisilla työvoimapalveluilla turvataan osaavan työvoiman saatavuutta ja työtä hakevien mahdollisuuksia saada työtä sekä edistetään uuden yritystoiminnan syntymistä, yritysten toimintaedellytyksiä ja työelämän laatua.

Sanotun lain 2 §:n mukaan julkisina työvoimapalveluina järjestetään työnvälityspalveluja, tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja, valmennusta, työvoimakoulutusta ja muutosturvakoulutusta. Julkisiin työvoimapalveluihin kuuluvat myös henkilöasiakkaan palveluprosessiin liittyvät asiantuntija-arvioinnit, tämän lain mukaiset kokeilut, työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu sekä työnantajalle ja henkilöasiakkaalle myönnettävät tuet ja korvaukset.

Edelleen lain 12 §:n mukaan kunta voi järjestää kunnan järjestämisvastuulle kuuluvat työvoimapalvelut itse, jos kunnan työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Jos määrä on tätä pienempi, kunnan on muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue (työllisyysalue) yhdessä jonkin toisen tai useamman muun kunnan kanssa siten, että työllisyysalueen kuntien yhteenlaskettu työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Työllisyysalueen tulee muodostaa maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue. Työvoiman määrällä tarkoitetaan Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastoon perustuvaa kunnan työllisten ja työttömien yhteismäärää.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaantulon jälkeen annetun lain (383/2023, jäljempänä myös voimaantulolaki) 1 §:n mukaan työvoimapalveluiden järjestämisestä

annettu laki tulee voimaan 1.1.2025 lukien. Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille siis vuoden 2025 alkaessa, jolloin työllisyysalueiden varsinaisen toiminnan on käynnistyttävä.

Työllisyysalueiden valmistelutoimet ja aikataulu

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 13 §:n mukaan työllisyysalueen muodostavien kuntien tulee sopia työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä kuntalain (410/2015) tarkoittamassa lakisääteisessä yhteistoiminnassa.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 15 §:n 1 momentin mukaan kuntien, jotka muodostavat työllisyysalueen, on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriölle sopimus yhteisestä toimielimestä tai kuntayhtymän perussopimus.

Mainitun pykälän 4 momentin perusteella sopimuksen yhteydessä ministeriölle on toimitettava myös työllisyysaluetta varten laadittu suunnitelma työvoimapalveluiden järjestämiseksi (jäljempänä myös järjestämissuunnitelma). Suunnitelmasta on käytävä ilmi:

- 1) tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen;
- 2) tässä laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut;
- 3) toimipisteiden määrä ja sijoittuminen;
- 4) yhteistyötahot ja -muodot;
- 5) työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen; ja
- 6) varautuminen rakennemuutostilanteisiin.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 15 §:n ja voimaantulolain 3 §:n perusteella sopimus ja järjestämissuunnitelma on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriölle kahden viikon kuluessa hyväksymisestä, kuitenkin viimeistään 31.10.2023.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen muodostaminen

Keski-Suomen kuntien eri toimijat ovat seuranneet julkisten työvoimapalveluiden uudelleenjärjestelyn valtakunnallista valmistelua ja pohtineet kuntien vastuulle tulevien uusien tehtävien hoitamisen edellyttämää työllisyysalueiden muodostamista.

Pohjoisen Keski-Suomen kuntien kesken on kevästä 2023 alkaen valmisteltu työllisyysalueen muodostamista kuntalain 49 ja 51 §:ssä tarkoitettulla yhteisen toimielimen mallilla eli vastuukuntamallilla.

Valmistelun lähtökohtana on ollut, että vastuukuntana olisi Äänekosken kaupunki ja työllisyysalueen tehtävistä kuntien yhteisenä toimielimenä vastaisi Äänekosken kaupungin organisaatioon perustettava työllisyysaluelautakunta. Tämä lautakunta toimisi työllisyysalueen työvoimaviranomaisena.

Valmistelutyöhön on loppuvaiheessa osallistunut Äänekosken kaupungin ohella 12 muuta kuntaa eli Hankasalmen kunta, Kannonkosken kunta, Karstulan kunta, Kinnulan kunta, Kivijärven kunta, Konneveden kunta, Kyyjärven kunta, Laukaan kunta, Pihtiputaan kunta, Saarijärven kaupunki, Uuraisten kunta ja Viitasaaren kaupunki. Muodostettava Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue käsittäisi siis kaikkiaan 13 kuntaa, joissa on yhteensä noin 75 100 asukasta ja noin 31 800 henkilön suuruinen työvoima.

Valmistelutyö on organisoitu työryhmiin, joissa on valmisteltu kuntien välistä sopimusta, työllisyysalueen kustannusten perusteita ja jakautumista sekä järjestämissuunnitelmaa. Ehdotukset sopimukseksi ja järjestämissuunnitelmaksi valmistuivat syyskuussa 2023 otettavaksi hyväksymiskäsittelyyn kuntien toimielimissä.

Kuntien välisen sopimuksen keskeisiä määräyksiä

Kuntien välisessä sopimuksessa tulee sopia muun ohella kuntien oikeudesta nimetä tai valita edustajia yhteiseen toimielimeen eli työllisyysaluelautakuntaan sekä äänivallan jaosta lautakunnassa. Valmistelussa on päädytty malliin, jossa vastuukunnan eli Äänekosken kaupungin nimeämistä ehdokkaista valittaisiin lautakuntaan kaksi jäsentä ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet ja kunkin muun sopijakunnan nimeämistä ehdokkaista valittaisiin yksi jäsen ja tämän henkilökohtainen varajäsen. Yhteensä lautakuntaan kuuluisi siis 14 jäsentä.

Työllisyysaluelautakunnan puheenjohtaja valittaisiin Äänekosken kaupungin nimeämistä ehdokkaista ja varapuheenjohtaja vuorotellen kunkin muun sopijakunnan nimeämistä ehdokkaista.

Äänivalta työllisyysaluelautakunnan jäsenten kesken jakautuisi niin, että Äänekosken kaupungin ehdokkaista valituilla olisi kuusi ja puoli ääntä per jäsen ja kunkin muun kunnan ehdokkaista valituilla yksi ääni per jäsen. Lautakunnan jäsenillä olisi tällöin yhteenlaskettuna 25 ääntä, joista Äänekosken kaupungin edustajilla olisi yli puolet (13/25).

Edellä kuvattu paikkajaon ja äänivallan jaon malli toteuttaa samanaikaisesti kahta tärkeää tavoitetta: toisaalta jokainen sopijakunta on aina edustettuna työllisyysaluelautakunnassa ja toisaalta vastuukunta – joka on lain edessä vastuussa palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta koko työllisyysalueella – saa taloudellisia ja muita sitoumuksiaan vastaavan vaikutusvallan lautakunnan päätöksentekoon.

Äänekosken kaupungin ehdokkaista valittujen työllisyyslautakunnan jäsenten äänivaltaa rajoitettaisiin kuitenkin tiettyihin asioihin liitettävällä määräenemmistövaatimuksella. Valmistelussa on päädytty siihen, että lautakunnan päätöksenteossa edellytettäisiin kahden kolmasosan (2/3) määräenemmistöä silloin, kun kyseessä on työvoimaviranomaiselle

kuuluvan toimivallan siirtämistä muulle sopijakunnalle tai kolmannelle osapuolelle koskevan sopimuksen tekeminen tai päättäminen ja lisäksi silloin, kun esillä on työllisyysalueen toimipisteiden määrää ja sijoittumista koskeva muu kuin tilapäinen muutos.

Käytännössä määräenemmistövaatimus tarkoittaa, että jos esimerkiksi eräät julkisiin työvoimapalveluihin kuuluvat tehtävät esitetään siirrettäväksi Jyväskylän kaupungin ja sen organisaatiossa toimivan työvoimaviranomaisen hoidettavaksi, tulee ehdotuksen kannalle Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueautakunnassa asettua Äänekosken kaupungin edustajien lisäksi ainakin neljän muun kunnan edustajien, jotta ehdotus tulisi hyväksytyksi. Tällöin ehdotuksen kannalla olisi 17 ääntä 25:stä ja määräenemmistövaatimus 2/3 äänistä täyttyisi.

Yhteistoimintavelvoite

Osana työllisyysalueiden valmistelua kunkin muutokseen liittyvän työnantajan tulee huolehtia työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta siten kuin tästä on säädetty. Valtio huolehtii yhteistoiminnasta työ- ja elinkeinotoimistojen henkilöstön ja valtion muun henkilöstön kanssa siltä osin kuin tämä henkilöstö on siirtymässä kuntien palvelukseen työllisyysalueiden tehtäviin.

Yhteistoimintavelvoite koskee myös kuntia näiden oman, nykyisen henkilöstön osalta työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) 4 §:n (631/2021) mukaan. Sanotun lain 5 §:n mukaan ennen kuin työnantaja ratkaisee asian, hänen on neuvoteltava yhteistoiminnan hengessä yksimielisyyden saavuttamiseksi valmisteilla olevan toimenpiteen perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehtoista ainakin niiden työntekijöiden kanssa, joita asia koskee. Yhteistoimintamenettely on saatettava päätökseen ennen kuntien toimielinten päätöksiä työllisyysalueen muodostamisesta.

Karstulan kunta käynnisti Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen muodostamiseen liittyvät yhteistoimintaneuvottelut henkilöstönsä kanssa toukokuussa 2023. Neuvotteluissa käsiteltiin työllisyysalueen muodostamisen perusteita, työllisyyspalveluiden järjestämistä ja uudistuksen vaikutuksia henkilöstöön. Työllisyysalueen muodostamista koskevaa päätöksentekoa edeltävät yhteistoimintaneuvottelut todettiin päättyneiksi 28.9.2023 pidetyssä yhteistoimintaelimen kokouksessa.

Toimivalta

Karstulan kunnan päätökset kunnan järjestämistä vastuulle kuuluvien työvoimapalveluiden järjestämisestä, kuntien välisen sopimuksen hyväksymisestä ja järjestämissuunnitelman hyväksymisestä kuuluvat valtuuston tehtäväksi, sillä näitä koskevaa toimivaltaa ei ole hallintosäännössä siirretty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 230
§ 74

09.10.2023
23.10.2023

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että

- 1) Karstulan kunta osallistuu Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen muodostamiseen
- 2) hyväksyy kuntien välisen sopimuksen Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueesta liitteenä olevan ehdotuksen mukaisesti;
- 3) hyväksyy työvoimapalvelujen järjestämistä koskevan suunnitelman liitteenä olevan ehdotuksen mukaisesti; ja
- 4) päättää, että edellä kohdissa 1–3 tehdyt päätökset pannaan täytäntöön välittömästi mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti

Kunnanvaltuusto 23.10.2023 § 74
223/13.06.00/2023

Lisätietoja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

- 1) Karstulan kunta osallistuu Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen muodostamiseen
- 2) se hyväksyy kuntien välisen sopimuksen Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueesta liitteenä olevan ehdotuksen mukaisesti;
- 3) se hyväksyy työvoimapalvelujen järjestämistä koskevan suunnitelman liitteenä olevan ehdotuksen mukaisesti; ja
- 4) päättää, että edellä kohdissa 1–3 tehdyt päätökset pannaan täytäntöön välittömästi mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti

Otteen oikeaksi todistaa

Karstulassa 24.10.2023

Mauno Väänänen
hallintojohtaja

Julkaistu www.karstula.fi 24.10.2023, klo 12:00

Tiedoksiannettu 24.10.2023

- sähköpostilla
- postitse
- muulla tavalla

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 74**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeen hallinto-oikeudelle.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 230
§ 74

09.10.2023
23.10.2023

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna
Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Puhelinnumero: 029 56 42210
Aukioloaika: ma – pe klo 8.00 – 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

KARSTULAN KUNTA

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 230
§ 74

09.10.2023
23.10.2023

KARSTULAN KUNTA

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 230
§ 74

09.10.2023
23.10.2023

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Karstulan kunnan kirjaamosta.

Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: Virastotie 4, 43500 Karstula
Käyntiosoite: Virastotie 4, 43500 Karstula
Sähköpostiosoite: kirjaamo@karstula.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8-15.

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.